

vanaisa. Nad ütlesid tihti, et ma olevat väga oma vanaema moodi. Ka see käsitööarmastus on temalt, et mul on n-ö vanaema näpud... Sellepärast on mulle ka see vanaema kodu nii tähtis.”

Lakast, millest ehitati välja maja teine korrus, on Jaanikal hoopis erilised mälestused. “See lakk on mul väga hästi lapsepõlvest meeles, higi ja pisarate maitsega – lapsed saadeti ju ikka uuretesse heina tampima. Seda tunnet, et see töö ei lõpegi kunagi, mäletan ma nii hästi... Aga tegelikult tunnen ma praegu, et siin majas olen ma k o h a l.”

Indrek ütleb, et tema on tegelikult kiire kohaneja ja on ennast siin Roostal kogu aeg hästi tundnud. “Ma olen siin olnud alati teretunud! Kui me veel Tallinnas elasime ja nädalalõppudel maal käisime, siis ma otse vihkasin pühapäevi, sest siis tuli hakata tagasi sõitma. Äi ükskord isegi küsis, et ma vaatan, sa alati pärast laupäevast sauna nii morn ja mossis... Nojah, mina mõtlesin juba, et homme vaja Tallinna tagasi sõita. Sestpeale, kui me Saaremaale ära tulime, on ka pühapäevad muutunud hästi toredaks.”

Jaanika meenutab, et pärast Tallinnast ära kolimist kestis ikka veel arusaam, et Saaremaa – see on Kuressaare. “Kõik normaalsed inimesed elavad ju Kuressaares, see tähendab linnas! Aga pühapäeviti sõitsime ikka siia ja pakkisime neid asju, koristasime linnas ja koristasime siin ja mõnus ei olnud kusagil. Aga kui **Kristi** kooliealiseks sai, mõtlesime, et aitab küll! Tuleme siia. Oligi nii, et selles uues majas elas igas toas üks perekond. Tihe oli küll, aga riidu me ei läinudki. Siis hakkasime mõtlema ka selle maja remondi peale.”

Vana maja kordategemisel oli palju abiks Jaanika vend Janno. “Tal on iga töö peale kätt,” ütleb Indrek. “Ta pole selline pudrusõrm nagu mina! Mul on peas kenad ideed, aga kui tegema hakkam, siis pigem loobun.”

Pisut statistikat. Praegu on Roosta õue peal igapäevaselt kokku 9 inimest ja krundil 14 katust. Keldrist kuurini, terve väike küla külas. “Meil on mitu inimest ka päeval kodus, selline kena taluelu. Väga tähtis on see, et vanavanemad saavad lastega koos elada. Ka Indreku ema **Juta** käib mul tihti abiks ja kuulub meie perega kokku. Kolm põlve koos – see on normaalne külaelu. Nendes põllupealsetes arendusmajades sellist olukorda ei teki.” Nii ta on.

Kui Oma Kodu õuele sõitis, võtsid meid vastu sõna otseses mõttes lahtised ukse ja koer, kes ei vaevunud kordagi haugutama, mis on eriti kahtlane. Aga kui juba nii palju rahvas koos ja kogu aeg keegi õue peal – jõuad sa siis igaühe peale haukuda!

Veel hiljaaegu pidas Jaanika vallavanema ametit, tänaseks on see koorem õlult langenud, kuigi valla (nüüd siis juba Lääne-Saare valla) asjadega on ta kursis ja seotud endiselt. “Tegelikult oli see väikese valla elu hästi armas,”

meenutab Jaanika. “Emotsionaalset oli palju, rahalist poolt alati pigem vähe. Ja see üks A-tähega sadam... ehitus ise sai kena, kuid tüli on temast tagantjärele tõusnud ülemäära palju.”

Väikeses vallas pole igasugust jama palga sisse arvestatud. Samas poleks Jaanika uskunud, et kõik need vihakõned, nagu nüüd lihtlabast sõimu nimetatakse, nii hingest läbi käivad ja sinna oma jälje maha jätavad. “See ei ole normaalne, kui sulle öeldakse, kes sa kõik oled, ja sa vastad, et ah, see mind ei huvita! Poliitiku elu ongi vastuoluline – kõik tahavad, et poliitik oleks hästi tore, emotsionaalne inimene, aga kui sa teed oma tööd südamega, siis sa annad endast nii palju ära, et jääd ise katkiseks. Ja kui sa endale mingi müüri ümber ehitad, ei ole sa enam siiras inimene. See on üks keeruline vastuolu. Lümenda vallast jäid aga siiski ennekõike helged mälestused toetavatest kolleegidest, kaasteelistest valitsuses ja volikogus ning koos ära tehtud suurtest asjadest.”

Mis murede vastu aitab? Lapiteki õmblemine?

“Kui ma liimist lahti olen, siis ma ei õmble. Ei taha. Siis peab natuke kosuma, peas asjad enda jaoks läbi mõtlema ja siis läheb elu edasi.”

Küla asjad saavad aetud õnneks ilma kakluste ja ussitamisteta. Kogukond on väike, kõik teavad kõiki ja kõike. Kui vaja, kutsutakse rahvas küüni kokku ja räägitakse asjad sirgeks.

Jutt läheb paratamatult tagasi lõppevale kiirele ja tähenduslikule aastale. Suve pingelisem aeg algas enne 19. juuni telesaadet. “See oli ikka nädal tõsist ettevalmistust! Kui saade mööda sai, oli suvi meie jaoks nagu lõppenud. Kahe päeva pärast pidasime jaanipäeva, seda ei jõudnud enam keegi korraldada, pingelangus telelindistusest oli nii suur,” meenutab Jaanika töist suve. “Siis tuli veel aasta küla žürii võorustamine eesotsas riigikogu esimehega, kadakapäev, tsirkuseetendus, küla ühine reis Säreverre ja president ja ralli ja lisaks suve jooksul 17 gruppi giidida – seda kõike oli nii palju ja kõik õnnestus... ja me oleme siin ikkagi jäänud iseendaks ja kõik on tegelikult hästi. See on suur väärtus, mille eest olen kõige tänulik.”

Indrekul on meeles, et kui külas esimese objektina piimaputka korda tehti, lõõbitud omavahel, et kui me selle ilma riuta ära teeme, võime veel muudki ette võtta. Ei mindud toona riidu ja tänaseks on külas tehtud ära oi kui palju.

Mis edasi? Kui raske on taset hoida? “Mõtteid meil on, jõuaks ainult need kõik ellu viia. Ennekõike peab meil endil, külarahval, siin olema jätkuvalt hea elada. Kui sellega on asjad korras, tahaks ikka pakkuda külalistele nii vaatamist kui ka kaasaostmise võimalusi.”

Täpsemalt pole veel põhjust rääkida, ikka tegu ees ja kaagutus järele. Tore kodune koht see Leedri.

Tekst TÕNIS KIPPER

Pildid TAMBET ALLIK, TÕNIS KIPPER, ERAKOGU

ok

13